

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 08.11.2007, sp. zn. 26 Cdo 272/2007, ECLI:CZ:NS:2007:26.CDO.272.2007.1

Číslo: 79/2008

Právní věta:

K rozhodnutí podle § 107a odst. 2 o. s. ř. je příslušný odvolací soud, byl-li návrh podle § 107a odst. 1 o. s. ř. podán v průběhu odvolacího řízení; je přitom nerozhodné, že návrh byl podán ještě u soudu prvního stupně v době před předložením věci odvolacímu soudu k rozhodnutí o podaném odvolání.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 08.11.2007

Spisová značka: 26 Cdo 272/2007

Číslo rozhodnutí: 79

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: § 107a předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O k r e s n í s o u d v Karviné rozsudkem ze dne 4. 7. 2005 vyhověl žalobě a uložil žalovanému povinnost vyklidit do patnácti dnů od právní moci rozsudku „byt č. 7, sestávající ze dvou pokojů, kuchyně a příslušenství, v domě čp. 781 v O.“ (dále jen „předmětný byt“, resp. „byt“ a „předmětný dům“, resp. „dům“); současně rozhodl o nákladech řízení účastníků.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podal žalovaný v zákonné patnáctidenní lhůtě (§ 204 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů) odvolání, které předal k poštovní přepravě dne 2. 8. 2005 a soudu prvního stupně doručil dne 3. 8. 2005.

V průběhu odvolacího řízení (konkrétně dne 23. 9. 2005) dosavadní žalobce navrhl, aby na jeho místo vstoupil do řízení jako žalobce O., městské bytové družstvo (dále jen „družstvo“). Uvedený návrh odůvodnil tvrzením, že podle smlouvy o převodu nemovitostí ze dne 1. 7. 2005 (dále jen „smlouva ze dne 1. 7. 2005“) došlo ke změně vlastníka předmětného domu. K návrhu připojil mimo jiné i smlouvu ze dne 1. 7. 2005.

Soud prvního stupně – poté, co mu věc po předložení k rozhodnutí o odvolání žalovaného odvolací soud dne 6. 12. 2005 vrátil k rozhodnutí podle § 107a o. s. ř. – usnesením ze dne 6. 12. 2005 návrhu

vyhověl a rozhodl (s odkazem na ustanovení § 107a odst. 1 a 2 o. s. ř.), že do řízení na místo dosavadního žalobce vstupuje jako žalobce O., městské bytové družstvo. Usnesení odůvodnil konstatováním, že na základě smlouvy ze dne 1. 7. 2005 se vlastníkem předmětného domu stalo družstvo, že nabyvatel práva (družstvo) se vstupem do řízení souhlasil a že tak došlo ke splnění předpokladů procesního nástupnictví podle § 107a o. s. ř.

K odvolání žalovaného K r a j s k ý s o u d v Ostravě usnesením ze dne 31. 1. 2006 citované usnesení soudu prvního stupně potvrdil. V odůvodnění svého potvrzujícího rozhodnutí mimo jiné uvedl, že k rozhodnutí podle § 107a o. s. ř. byl příslušný soud prvního stupně proto, že vlastnické právo družstva k předmětnému domu bylo vloženo do katastru nemovitostí dne 25. 7. 2005 s právními účinky vkladu ke dni 1. 7. 2005, tj. v době, kdy ještě probíhalo řízení před soudem prvního stupně.

Usnesení odvolacího soudu napadl žalovaný dovoláním, jehož přípustnost opřel o ustanovení § 239 odst. 2 písm. b) o. s. ř. Uplatněné dovolací námitky podřadil pod dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. V dovolání uvedl, že odvolací soud nesprávně vyložil použitý právní předpis – ustanovení § 107a odst. 1 a 2 o. s. ř. Podle jeho názoru může soud prvního stupně rozhodnout podle § 107a odst. 1 a 2 o. s. ř. „pouze za předpokladu, že je toto navrženo před rozhodnutím soudu ve věci samé. Podal-li žalobce návrh podle ustanovení § 107a o. s. ř. poté, co soud prvního stupně vyhlásil rozhodnutí ve věci samé, nemůže již soud prvního stupně tomuto návrhu vyhovět, neboť řízení před tímto soudem skončilo.“ Zde žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věcech sp. zn. [33 Odo 877/2002](#), [32 Odo 892/2003](#), [26 Cdo 2393/2004](#) a [32 Odo 88/2006](#). Navrhl, aby dovolací soud zrušil napadené usnesení odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), za splnění zákonné podmínky advokátního zastoupení dovolatele (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.) a je podle § 239 odst. 2 písm. b) o. s. ř. přípustné, neboť směřuje proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo rozhodnuto o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka (§ 107a o. s. ř.).

Podle § 242 odst. 1 a 3 o. s. ř. dovolací soud přezkoumá rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu, ve kterém byl jeho výrok napaden; přitom je vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil. Je-li dovolání přípustné, je dovolací soud povinen přihlídnout k vadám řízení uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. (tyto vady nebyly v dovolání namítány a z obsahu spisu se nepodávají), jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.).

Dovolací soud zastává názor, že označený dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. dovolatel v dovolání nijak nekonkretizoval. Odvolacímu soudu totiž nevytýkal, že aplikoval nesprávný právní předpis, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, či že – ze skutečností najisto postavených – učinil nesprávné právní závěry. Ve skutečnosti – s přihlédnutím k obsahu dovolání (§ 41 odst. 2 o. s. ř.) – pouze namítl, že rozhodnutí podle § 107a odst. 2 o. s. ř. vydal namísto odvolacího soudu nesprávně soud prvního stupně (uvedl, že byl-li návrh podle § 107a odst. 1 o. s. ř. podán až v odvolacím řízení, měl o něm rozhodnout /usnesením podle § 107a odst. 2 o. s. ř./ odvolací soud /nikoliv soud prvního stupně/). Tím uplatnil existenci vady podle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.; je přitom nerozhodné, že v této souvislosti odkázal na ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., tedy jakoby uplatnil dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci.

Z hlediska ustanovení § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. není významná jakákoliv vada řízení; relevantní jsou pouze takové vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

V ustanovení § 107a o. s. ř. je upraveno procesní nástupnictví, k němuž dochází v důsledku hmotněprávní singulární sukcese práva nebo povinnosti, která nastává po zahájení řízení (za řízení), aniž by jeho účastník ztratil způsobilost být účastníkem řízení.

V návrhu na vstup účastníka na straně žalobce podle § 107a odst. 1 o. s. ř. musí původní žalobce zejména označit právní skutečnost, která měla za následek převod nebo přechod práva, uvést, kdy k ní došlo, a označit toho, kdo má vstoupit na jeho místo.

Aby mohl soud podle § 107a odst. 2 o. s. ř. vyhovět návrhu žalobce, musí být prokázány formální podmínky, že nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva na jiného, že se tato právní skutečnost týká práva nebo povinnosti dosavadního účastníka řízení a že nastala (došlo k ní) po zahájení řízení. Přitom návrh na vstup účastníka musí být podán za řízení, tedy dříve, než soud o věci samé rozhodl, a musí být doložen souhlas nabyvatele práva se vstupem do řízení, má-li nabyvatel práva nastoupit na místo dosavadního žalobce; naproti tomu souhlas nabyvatele povinnosti, který má vstoupit do řízení na místo žalovaného, se nevyžaduje.

V posuzovaném případě byly – vzhledem k obsahu spisu – splněny všechny předpoklady vyžadované ustanovením § 107a o. s. ř. pro postup soudu podle jeho odstavce 2. Po zahájení odvolacího řízení (po podání odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně) a před rozhodnutím odvolacího soudu o podaném odvolání navrhl dosavadní žalobce vstup družstva do řízení jako nabyvatele vlastnického práva k předmětnému domu na základě smlouvy ze dne 1. 7. 2005; přitom družstvo se vstupem do řízení souhlasilo. Současně doložil rovněž smlouvu ze dne 1. 7. 2005.

Jestliže byl návrh podle § 107a odst. 1 o. s. ř. podán u soudu prvního stupně až dne 23. 9. 2005 (tedy poté, co soud prvního stupně již rozhodl ve věci samé vyhovujícím rozsudkem ze dne 4. 7. 2005), ztotožňuje se dovolací soud s názorem dovolatele, že k rozhodnutí podle § 107a odst. 2 o. s. ř. byl příslušný odvolací soud. Je přitom nerozhodné, že právní účinky vkladu vlastnického práva ve prospěch družstva nastaly před rozhodnutím soudu prvního stupně ve věci samé, tj. již dne 1. 7. 2005. Řízení je proto zatíženo procesní vadou, pokud rozhodnutí podle § 107a odst. 2 o. s. ř. vydal (namísto odvolacího soudu) soud prvního stupně. Byly-li však v daném případě splněny všechny předpoklady pro postup podle § 107a odst. 1 a 2 o. s. ř., je – z pohledu výsledku, který byl založen rozhodnutím podle § 107a odst. 2 o. s. ř. – nerozhodné, že namísto odvolacího soudu rozhodl (podle citovaného ustanovení) soud prvního stupně (jehož vyhovující rozhodnutí odvolací soud k odvolání žalobce potvrdil). Za této situace nelze uvedenou procesní vadu pokládat za vadu ve smyslu § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř., tj. vadu, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Z toho vyplývá, že dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř. nebyl uplatněn opodstatněně.

Za této situace dovolací soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), dovolání podle § 243b odst. 2, věty před středníkem, odst. 6, věty za středníkem, o. s. ř. zamítl.